

נבחר - נבחר

ה מ ש ת ת פ י ם :

אבישאול, אברונין, אהרנוביץ י. אייזנשטדט-ברזילי ש. אלישבע, אלמוני, אלמי ל. אלקושי ש.
 אנכי ז. י. ארנסט ש. ביסטריצקי נ. בן-אליעזר מ. בנימין ר. בן-ישי א. ז. בס ש.
 בראור י. א. ברגמן ה. ברוידס א. ברכיהו א. מ. ברכיהו מ. ברשא. גולדמן ש. צ. גורדון ש. ל.
 גליקסון מ. גינזבורג פ. גרינפלד י. דויד ז. דינבורג ב. דיקשטיין פ. הופשטיין ד. הכהן מ. ב. ה.
 הלוי א. הרברג ל. הללס ש. המאירי א. הררי ח. וולפובסקי ז. ורדי א. זוטא ח. א.
 הורגין י. חריומן מ. שמקין מ. כץ מ. לוין מ. לזבניק מ. ליכטנבוים י. למדן י. ליפשיץ א. מ.
 מזרחי א. כולודר א. סטבסקי מ. סילמן ק. סיקו מ. עגנון ש. פוזננסקי מ. פיכמן י.
 פינס נ. פישקין א. פלג מ. פרידמן א. פרידמן ד. א. ציוני א. צמח ש. צרנוביץ ש. קבק א. א.
 קמזון י. ד. קרני י. ראב א. רבינוביץ א. ז. רבינוביץ י. רבינוביץ מ. רמון י. צ. שטיינמן א.
 שטרייט ש. שלונסקי א. שלונסקי ט. שמעונוביץ ד.

הוצאת לשכת הספר
 של אגודת הסופרים
 והספרות העברית

S H 082
(200) 700k
e

[Faint, illegible text visible through the paper, likely bleed-through from the reverse side.]

המורשה פי בגדה

מורשה עתיקה הנחלת לי. אמי.
 בתיהמאירים. כךם ובנשיקה:
 את קרשי השתיקה. —
 והוי. רחוק רתקת מני יותר מדי.
 ועמד אכד לי הסוד. הנשאי.

יהדותך המנשה לעד פי בגדה:
 השתיקה הכבדה התפרצה מלבבי
 ואהי לבדנביא. —
 לכבטמוניות הפקדת לי למשמרת.
 ואני פמפטתיהו כשכור במרומרקרת.

ש. י. עננו

תפילין של רבי אלימלך סופר

המברך. היתה מטפספת טפה של אורה. ובאתי לקליוז ותיק
 של תפילין ביד. של משי שחור. וצורת מגן דוד עליו. עשוי
 נימין של כסף כהה. ושמי ושם אבי עליו. ומשיחה צהבהבת
 אדומה כרוכה על פתח התיק. עמדו עלי חברי ושעשעו את
 תיקי והמתינו לראות תפילי.

הוצאתי את תפילי וראו שהן ישנות. עקמו את פיהם ואמרו:
 כמה ממון בזבו אביו של זה על בחור זה ולא מצא לקנות לו
 תפילין חדשות. מיד התחילו מקנטרים בי ואמרים: תפילין
 אלו של המתים שהחיה יחזקאל הן; מיכל בת שאול היתה
 מנחת אותן. הרהרתי בלבי שאין מן המדה לדבר בשעת
 התפלה ולא השבתי כלום. לאחר שסימתי את תפילתי. אמרתי
 להם לחברי: אראה בנחמה, אם לא ראיתי את אבי הולך
 אצל הסופר להזמין לי תפילין חדשות.

אמרו לי: אלא שבקש הסופר שמונה או עשרה כתרם
 בשכרן. נטל אביך את רגליו והחזירן לביתו.
 אמרתי להם: היאך אתם אומרים שמפני שמונה או עשרה כתרם
 משך אבא ידיו מן החדשות. והלא על הישנות הוציא כפלי כפלים.
 אמרו לי: אלא מה?

אמרתי להם: בדרך הליכתו נודמן לו לקנות תפילין שכתב
 רבי אלימלך סופר. אמר: תפילין אלו יפות הן, אותן אני
 קונה לבני, וקנה אותן.

כיון ששמעו כך, נשכו את לשונם ונשקו את תפילי.
 הוציא אבא עוגות ויין לכבוד אותו היום שנעשיתי אכסניא
 למצוות. פתחו כולם בכבוד תפילי וברכוני.

א.

קונה אדם זוג תפילין בשמונה כתרם, רוצה מעור אחד
 נותן עשרה כתרם. אין כותבי ספרים, תפילין ומוזות מבקשים
 להתעשר מן המצוות. ואילו בקשו להתעשר, וכבר עשרים
 וארבע תעניות ישנו אנשי כנסת הגדולה על כותבי ספרים.
 תפילין ומוזות שלא יתעשרו.

אם כן למה בזבו אבי מורי זצ"ל על תפילי כפלי כפלים?
 וכי בשביל שהיו ישנות השביחו? אלא תפילין אלו רבי
 אלימלך סופר כתב אותן, ועל ידי שהיה אבי זצ"ל מחבב
 אותן, הפליג על תפיליו ממון הרבה.

וכי רבי אלימלך לא היה בפתקם של אנשי כנסת הגדולה?
 ומה עשה רבי אלימלך בכל הממון הזה? והלא רבי עני היה
 ובבית חמר היה יושב, ואפילו כסא לישיב עליו לא היה בביתו.
 אומר היה רבי אלימלך ז"ל: דימו חז"ל את העולם הזה
 לפרוודור ואת העולם הבא לטרקלין. אדם שהוא רץ לטרקלין,
 כלום צריך הוא כסא לישיב בפרוודור? אלא תגרים ותגרי
 תגריהם, כיון שבאו תפילין של רבי אלימלך לידיהם היו
 מעלים את המקח חוץ לדרך הטבע.

ב.

יום שנכנסתי למצוות טבלתי במקוה טהורה וקשטו אותי
 כחתן כלה. מעיל חדש הלבישוני, ואבנט משי חגרתי, ושני
 פיפין יורדין הימנו על שתי ברכי, וכובע שחור בראשי,
 ונעלים שחורות ברגלי. ומטפחת משי קשורה לצוארי, ומרגלית
 נעוצה בה. וכל אימת שהייתי מגביה ראשי לענות אמן אחרי

היו מתגאים בתפיליהם שהן נוצצות ויש להן ריח של עור חדש, הבליעו שבחם בפייהם מפני תפילין שלי, אף על פי שהן ישנות, הואיל ורבי אלימלך סופר כתב אותן.

ג.

ומי היה רבי אלימלך סופר?

רבי אלימלך סופר סת"ם היה ובימיו של הצדיק מבוצץ היה. אם אמרתי אספר גדולתו של הצדיק מבוצץ, איני יודע במה לפתוח תחילה. יש מתאוה לשמוע דבר הלכה, והלא הוא, זצ"ל, היה מחדש ח"י הלכות בכל יום, ויש מתאוה לשמוע מעשה-נסים, והלא הוא, זצ"ל, היה מקפיד על בני אדם שמספרים נסים. ומעשה ואמרו עליו: יש לו גלוי אליהו, אמר: יכול כל אדם לזכות למדרגה זו. כיצד? אדם לומד פרק בתנא דבי אליהו, ואין לך גלוי אליהו מגולה מזה! אשריהם לצדיקים שהם יודעים במי להדבק ואשריהם לצדיקים שהם יודעים מי לקרב. אשרי רבי אלימלך סופר שדבק בזה ואשרי הצדיק מבוצץ שקרב לזה. אלף בת לא יכילו את מעשיו, ואני לא אספתי כאן אלא גרגיר קטן, כמלא טפת דיו, למשמרת.

ד.

כותבי ספרים, תפילין ומוזוות, כותבים גטי נשים. מרובה שכר כתיבת גט משכר ספרים, תפילין ומוזוות. מי שרוצה

יעקב רבינוביץ

ל מ ס ב ה

הרבה פעמים התאספנו, התאגדנו ולאגודה לא נהיינו. מדוע? מי יודע? אפשר צדק הוא, יקירנו, שאמר: «אין כחם של סופרים אלא ביחידות», ואפשר באמת הסופר העברי הוא דבר שלא נתן להצטרף, אינדיבידואליסט ויהודי, ואפשר מונח הפירוד פה, בין סלעי הארץ? מי יפתור? אנו לא נאחדנו.

וכשנסתה קבוצה קטנה מאתנו להתאחד לחוד לשם מפעל ספרותי – לא יצא כלום. המפעל לא היה והאחוד הקטן התפורר. וההיקף הגדול שסביבנו לא נהיה גם כן לכה. עד שבאה שעת רצון ונברא דבר מה, דבר נותן תקוה, ואנו כאילו מתחילים להרגיש שעומדים אנו בראשית.

נפגשנו באי רצון ובאי הבנה, מקצתם בפנים והרבה מחוץ. יש מפחדים פן יגרום אחודנו להתנכרות חלקים מאתנו לאחודים אחרים, יש הכועסים על הקלסיפיקציה שנוצרה בפנים, יש כאלה המקטרגים על שעסקו בוועידה בעניני ספרות ולא בעניני הברה, ויש החושבים, כי לו נהרסה אגודתנו היה חלק ממנה נבלע במקום אחר, כאילו יש מקום היכול למלא

להפטר מאשתו ואמר: כתבו גט לאשתי, אינו מדקדק עם הסופר בפרוטות, פרוטה פחות, פרוטה יותר, ובלבד שיכתב הגט ולא יראה את פלונית בדי אמותיו. שמענו שלא העמידו חופה ובטלו נשואין, הואיל ולא הושוו הצדדים בנדוניא, ולא שמענו שלא גרש איש את אשתו משום שלא נשתווה עם הסופר בשכרו. וכיון שאדם כזה בא אצל הסופר, – הסופר מטה אזנו לשמוע ועושה לו קולמוס לכתוב בו גט.

אבל רבי אלימלך, קודם שהיה כותב גט לאשה היה יושב בתענית, ובלילה היה נכנס לזה ולזו ובוכה, כאדם שבוכה על נפשו. וכך היה אומר להם: אדם חלש אני, ואיני יכול לישב בתענית, חוסו עלי, רחמו עלי, עשו שלום ביניכם. שמעו, עושה את הלילה משתה ושמחה. לא שמעו, חוזר ומתענה ובלילה נכנס לזה ולזו, ובוכה ומבקש שיעשו שלום ביניהם. אמרו עליו על רבי אלימלך ז"ל, שלא זו עד שעשה שלום ביניהם ונתפייסו, ויוצאים מיגיעה ובהלה ונכנסים למנוחה ועונג. לא היו להם בנים, ילדו בנים; לא היו להם אלא נקבות, ילדו זכרים. וכיון שנכנסים למצוות, אבותיהם הולכים אצל רבי אלימלך סופר ורבי אלימלך סופר כותב להם תפילין. אמרו: תפילין אלו, שנכתבו על ידי השלום, אשרי מי ששובש אותן, שהוא רודף שלום ודר עם אשתו בשלום.

אלו תפילין של רבי אלימלך.

לסופר את צרכיו הספרותיים שעניני החברה הם רק חלק מהם, וכאילו מפריע אחודנו למי מאתנו לעבוד באמונה את עבודתו הצבורית וכאילו יטושטש פה דבר מה.

אל נפחד! קטרוג הוא סימן לחיים. אם מתנגדים לך – סימן שיש בך מה, והקלסיפיקציה אינה מזיקה, אדרבא: כל חוג בפנתו, ומזמן לזמן פעולה משותפת. והיחידות לא תפגם: כל איש יוצר בחדרו, ובפנת נפשו נולד היציר. ומחוץ לספרות ולמוסדות ספרות כל איש לנפשו. והלואי שלא יפריעו מחוץ כמו שלא יפריעו מבית. מי חושב חס ושלום להתנסש בסוציאליזם של פלוני או באזרחיותו של אלמוני? ולריקניות – אל תפחדו. איננו בורשוי: «שימי» לא נרקד. בית הסופרים יהי מדור לרוח, דוחף למפעלים.

ודומה כי עומד להולד דבר מה. לא בנקל יעשו הדברים. חלשים אנו, ותנאי עבודתנו וחיינו קשים הם. דרך קוצים לספר העברי ודרך יסורים לסופר. שבעים לשון מסביב לנו זרות לגמרי ולמחצה, והקהל העולה כל אחד שקוע באיוו